

REFERENTIE No:

7453

INFORMATIEKOPIE:

dwh
dges
dio, -/pz
z
db1, -/pl, -/ef
zs
doe, -/op
dnw
dwb

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 26

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, Lange Houtstraat 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

4 april 1960

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

4 april 1960

AFKOMSTIG VAN: washington
informatiekopie geseind aan: new york

PARAAF/OPM:

geheim

primo in verband met het gestelde in uw honderd zestig moge ik er voor de goede de aandacht op vestigen dat van mij of mijn medewerkers geen initiatief is uitgegaan voor de bestudering van de nieuw guinea kwestie in verband met de vn welke thans op het state department plaatsvindt stp de oorzaak voor deze bestudering meen ik te moeten zoeken in de door u in het afgelopen najaar uitgesproken verwachtingen hk vide mijn zevenhonderd zeven en zestig ap slhk alsmede berekeningen over stemverhoudingen welke ook de amerikanen zonder twijfel hebben gemaakt stp meer directe aanleiding was waarschijnlijk het bezoek van bot aan de vn afdeling en de sondering van ghana die toen ter sprake kwam stp

in elk geval staat deze zaak nu quo op de rol unquo stp van deze omstandigheid dient naar mijn mening gebruik gemaakt te worden kma vooral nu in persoonlijke conversaties op state department van een aanvankelijke bereidheid om te trachten ons te helpen bepaald is gebleken stp het bereiken van een beslissing door de amerikanen zal stellig niet snel gaan stp in dit langademige proces lijkt het van belang om de ons welgezinde krachten te voeden met het materiaal waaraan zij behoefte hebben stp slechts indien wij met eigen gedachten komen kunnen wij in dit proces meespelen en de gedachteontwikkeling volgen en deze waar nodig in de juiste richting beïnvloeden stp

ik heb in mijn vorige telegrammen wellicht niet duidelijk genoeg doen uitkomen dat ik van gevoelen ben dat juist dit stadium kma nu indonesie nog geen besluit heeft genomen kma zich bij uitstek leent tot het streven naar hulp van de amerikanen omdat zij deze thans met minder moeite kunnen geven dan later stp thans kunnen de amerikanen kma zonder genoodzaakt te zijn zich uit te spreken over de merites van het nederlands indonesische geschil kma aanvoeren dat een ieder gebaat zal zijn bij het niet opbrengen van deze zaak ter voorkoming van onrust en verhoging van

-2-

1027-3-'60 022328°-1

3. Over de inhoud van een coesoor. mag niet met verwijzing naar het partijprogramma worden gesproken. Inzake, welke coesoor. besloten, dienen veilig te worden opgeslagen.

4. Aankomsten van connectieven mogen verspreiden worden vervaardigd. de afdeling Verbindingen

5. Inzake aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 7453

Rubricering: geheim

spanningen stp dit is een algemeen belang dat ook vele andere landen zal aanspreken stp heeft indonesie eenmaal publiekelijk een standpunt bepaald en tot opbrengen besloten dan acht ik de kans op het verkrijgen van amerikaanse hulp veel geringer omdat ^{dan} een actie hunnerzijds tegen de inscriptie dan een meer uitgesproken anti indonesisch karakter zou kunnen worden toegeschreven stp bovendien zullen dan zonder twijfel een aantal aa landen zich reeds tegenover indonesie hebben gecommiteerd secundo indien juist voorgedragen zou m i een actie als door mij bedoeld niet de indruk behoeven te wekken dat wij ongerust zijn over een indonesisch voornemen tot het in behandeling brengen van deze kwestie in de vn stp wij kunnen van de aanvang af duidelijk maken dat wij ervan overtuigd zijn dat de algemene vergadering geen resolutie zal aanvaarden en kunnen in elk geval stellen dat deze gehele actie tot niets zal leiden kma voor wat betreft het bevredigen van de wensen van indonesie stp

het gaat evenwel niet om ongerustheid over een vn behandeling doch over bezorgdheid aanziens de onrust en het gestook dat van indonesie zal uitgaan voor en tijdens de behandeling en dat zal volgen op hetzij een nieuwe nedertaag in de av of een niet verkrijgen van genoegdoening indien de av een resolutie zou aannemen stp naar mijn gevoelen moet onder elke omstandigheid een onverantwoord optreden van indonesie worden verwacht stp nu wij zoveel aanwijzingen daarvoor hebben en op zoveel slechte ervaringen in het verleden kunnen wijzen kma meen ik dat ^{ons} onze ongerustheid over de te verwachten incidenten zonder meer duidelijk zouden kunnen uitspreken stp

tertio ik zie hier dus zeer duidelijk een mogelijkheid voor een actie in twee fasen kma te weten e e n voordat de indonesiers besluiten tot vn actie overgaan en e e n nadat de zaak in de vn sfeer is gebracht stp gelijk hiervoor gesteld komt het mij voor dat de amerikanen in de eerste fase zich grotere bewegingsvrijheid zullen kunnen permitteren en dat dan ook wellicht meer mogelijk zal zijn dan aangegeven in de derde alinea van uw honderd zestig welke naar het mij voorkomt slechts met het oog op de tweede fase was gesteld stp door te trachten in deze eerste ^{fase} de amerikanen tot activiteit te onzen behoefte te bewegen zullen wij een kleine ombuiging in hun principiele gedachtegang kunnen nastreven welke kma wanneer deze eenmaal door het nemen van amerikaanse actie is gemateria liseerd kma ook in de tweede fase wellicht enige vruchten zal kunnen afwerpen stp

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-3-

Ref. No.: 7453

Rubricering: geheim

quarto aanzien het afzakken naar het communisme heb ik mij wellicht niet voldoende duidelijk uitgedrukt stp ik meen dat een duidelijk onderscheid kan worden gemaakt tussen het binnenslands veld winnen van aidit c s en de internationale positie van indonesia tussen oost en west kma althans zolang de communisten het binnenslands niet voor het zeggen gekregen hebben

ik ben mij volkomen bewust dat het doordringen van de communisten in belangrijke posities in indonesia voortdurend voortgaat en dat het land als zodanig intern steeds meer naar het communisme afglijdt kma omdat sukarno kma blind voor het daarin gelegen gevaar kma de communisten en het leger tegen elkaar blijft uitspelen teneinde zijn eigen positie te versterken stp het lijkt evenwel onwaarschijnlijk dat sukarno kma omdat de amerikanen hem niet op een of ander punt zijn zin zouden geven kma aan aidit c s meer gunsten zou gaan bewijzen stp daarmee zou hij immers zijn op vermeend evenwicht gebaseerde positie van arbiter in gevaar brengen stp sukarno zal dus alleen volledig naar de kant van de communisten gaan overhellen wanneer hij tot de overtuiging is gekomen dat hij voor zijn binnenlandse positie daarmee het voordeligst zal uitkomen stp

op het internationale vlak ligt het analoog kma doch deze twee vlakken houden geen verband stp ook internationaal ziet sukarno er voordeel in om tussen oost en west door te spelen en van twee walletjes te eten stp deze bijzonder voordelige positie zal hij stellig niet zo snel willen opgeven stp indien hij te eniger tijd kma vergramd over daden van het westen kma zijn steun en heil alleen bij moskou zou willen zoeken dan nog zou dat niet noodzakelijkerwijze tot de binnenlandse vorming van een volksrepubliek behoeven te leiden kma aangenomen al dat sukarno daartoe binnenslands de mogelijkheid zou hebben stp het komt mij dan ook voor dat wij de amerikanen kunnen blijven waarschuwen voor het gevaar van de opkomst der communisten in indonesia en dus de risico s verbonden aan het verder bewapenen van dit afglijdende land en tegelijkertijd kunnen verdedigen dat er geen aanleiding is zich al te veel te laten chanteren door de indonesische regering op het internationale vlak en al te grote angsten te hebben voor eens flink van zich afbijten kma omdat voorlopig sukarno alle belang heeft bij het blijven zitten op de wip stp

quinto samenvattend ben ik dan ook van gevoelen dat

a een effectief bewerken van de u s teneinde enigerlei vorm van hulp van hen te krijgen thans zeer opportuun

1. Op een codeber. mag beleg. niet in open taal worden gesproken. (zie Richtlijnen).
2. Alsdritten van codeberichten mogen afhandelen.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per son worden gesproken.
4. Alsd. welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7453

-4-

Rubricering: conf geheim

- zou kunnen blijken
- b een actie in deze voorfase mogelijk is zonder dat wij angst tonen voor een nederlaag in de volgende a v stp hk indien u ervoor zou gevoelen v s medewerking te vragen voor actie in eerste fase dan zou desgewenst aan state alleen hoeven te worden gevraagd om vs ambassadeurs in aa sleutellanden te instrueren om wanneer zich ongezochte gelegenheid voordoet betrokken regeringen te wijzen op onaantrekkelijke aspecten van een eventuele vn behandeling slhk
 - c zelfs indien u uw beslissing tot afwachten van een indonesisch initiatief zou willen handhaven kma in het opnemen van verdergaand overleg met de vs nog geen gevaar behoeft te schuilen zolang dit niet tot acties naar buiten leidt stp

vanroijen 299.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezetwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen afgeleefd worden vervaardigd. de afdeling Verbindingen
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per een worden gesproken.
4. siers, welke codeber. berichten, dienen veilig te worden opgeborgen.